

KEVYTYRITTÄJYYDEN TALOUDELLINEN KANNATTAA-
VUUS MUIHIN YRITYSMUOTOIHIN VERRATTUNA

Viitala Aleksi

Opinnäytetyö

Liiketalouden koulutus
Tradenomi (AMK)

2022

Liiketalouden koulutus
Tradenomi (AMK)

Tekijä	Aleksi Viitala	Vuosi	2022
Ohjaaja(t)	Satu Valli		
Toimeksiantaja			
Työn nimi	Kevytyrittäjyyden taloudellinen kannattavuus muihin yritysmuotoihin verrattuna		
Sivumäärä	32 + 1		

Opinnäytetyön aiheena oli kevytyrittäjyys. Tarkoituksena oli selvittää, onko kevytyrittäjyys taloudellisesti kannattavampi vaihtoehto yrittäjälle kuin muu yritysmuoto. Tätä selvitettiin tutkimalla kevytyrittäjyyttä ja sen eroja muihin yritysmuotoihin verrattuna. Tutkimuksen tavoitteena oli tuoda esille erityisesti taloudellisesti merkittäviä eroja.

Opinnäytetyön tutkimusmenetelmänä käytettiin laadullista eli kvalitatiivista tutkimusmenetelmää. Tutkimuksen teoriaosuudessa käsiteltiin kevytyrittäjyyden lisäksi muita eri yritysmuotoja, kuten toiminimi, osakeyhtiö, kommandiittiyhtiö ja avoin yhtiö. Keskeisinä käsitteinä olivat YEL-vakuutus, ALV-velvollisuus, verotus ja laskutuspalvelu.

Tutkimuksen aineistonkeruumenetelmänä käytettiin lomakehaastattelua. Haastattelu tehtiin neljälle kevytyrittäjälle. Kysymykset lähetettiin vastaajille etukäteen ja haastattelut tapahtuivat Teams-palaverissa ja WhatsApp-sovelluksessa. Haastattelut nauhoitettiin ja analysoitiin tutkimukseen.

Teoriaosuus ja haastatteluiden tutkimustulokset kertovat, että kevytyrittäjyyden taloudellinen kannattavuus riippuu tulojen ja kulujen määrästä. Tulojen ja kulujen määrä riippuu toiminnan laajuudesta. Kevytyrittäjyys sopii eniten harvaan toimivalle yrittäjälle ja vähiten suurella liikevaihdolla toimivalle yrittäjälle. Suurella liikevaihdolla toimivan kevytyrittäjän olisi syytä vaihtaa oikeaan toiminimeen, mikäli pääasiallisena tavoitteena on mahdollisimman suuri toiminnan tulos eikä haluta laskutuspalvelun perivän prosentuaalista palvelumaksua. Opinnäytetyötä voi hyödyntää yrittäjä, joka pohtii yritysmuodon valintaa alkavalle liiketoiminnalle.

Avainsanat

kevytyrittäjyys, toiminimi, laskutuspalvelu

Degree programme
Business Administration
Bachelor of Business Administration

Author	Aleksi Viitala	Year	2022
Supervisor(s)	Satu Valli		
Commissioned by			
Title	Light entrepreneurship's economic profitability compared to other company forms		
Number of pages	32 + 1		

The subject of the thesis was light entrepreneurship. The purpose was to find out whether light entrepreneurship is an economically more profitable choice for entrepreneur than other company forms. This was investigated by examining light entrepreneurship and its differences compared to other company forms. The goal of the thesis was to bring out economically meaningful differences.

The thesis was carried out as qualitative study. Light entrepreneurship and other company forms such as sole proprietorship, joint-stock company, limited partnership and general partnership were examined in the theory part as well. Key concepts were entrepreneur's pension insurance, VAT obligation, taxation and billing service.

The data collection method used in the thesis was form interview. The interviews were conducted with four light entrepreneurs. The questions were sent to the respondents in advance and the interviews were conducted in Microsoft Teams meeting and in a WhatsApp conversation. The interviews were recorded and analyzed for the study.

The theory part and the research results of the interviews show that light entrepreneurship's economic profitability depends on the amount of income and expenses. The amount of the income and expenses depend on how extensive the company is. Light entrepreneurship is most suitable for an entrepreneur who works infrequently and least suitable for an entrepreneur who works with a large turnover. A light entrepreneur operating with a large turnover should change to sole proprietorship, if the main goal is the greatest possible business income and does not want billing service to charge a percentage service fee. This thesis can benefit an entrepreneur who is considering the right company form for a starting business.

Keywords light entrepreneurship, sole proprietorship, billing service

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
2 YRITTÄJYYS SUOMESSA.....	6
2.1 Toiminimi	6
2.2 Osakeyhtiö.....	8
2.3 Avoin yhtiö	11
2.4 Kommandiittiyhtiö	12
2.5 Avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön verotus	14
2.6 Arvonlisävero	15
3 KEVYTYRITTÄJYYS	17
3.1 Laskutuspalvelu	17
3.2 Kevytyrittäjän YEL-vakuutus ja alv-velvollisuus	18
3.3 Kevytyrittäjän kulut, palkka ja verotus	19
3.4 Kevytyrittäjyys toiminimellä	20
3.5 Kevytyrittäjyyden ja toiminimiyrittäjyyden erot.....	20
4 TUTKIMUSMENETELMÄT JA AINEISTOT	22
4.1 Tutkimuspainotteinen opinnäytetyö	22
4.2 Aineistonkeruu	22
5 TUTKIMUKSEN TULOKSET	24
5.1 Kevytyrittäjyyden valinta, toimiala ja toiminnan kesto	24
5.2 Yritystoiminnan tulot ja kulut	25
5.3 Kevytyrittämiseen kulutettava aika ja yritysmuodon vaihto	26
6 POHDINTA.....	27
LÄHTEET.....	30
LIITTEET	32

1 JOHDANTO

Kevytyrittäjyyden suosio jatkaa kasvamistaan, koska se on joustavaa ja helppoa. Myös useampi nuori on kiinnostunut yrittämisestä. Suomeen halutaankin enemmän yrittäjiä, erityisesti naisia, nuoria ja maahanmuuttajia. Nuorisobarometri kertoo yrittäjyyden kiinnostavan nuoria enemmän. Sen perusteella 58 prosentista nuorista haluaa kokeilla yrittäjyyttä jossain vaiheessa työelämää. (Veritas 2021.)

Tulevaisuutta tutkivat tutkijat ennustavat 2030-luvun lopun osalta, että 60 % suomalaisista työläisistä toimii yrittäjinä tai freelancereina ja 40 prosenttia on tuolloin perus palkkatyöntekijöitä. Yhdysvalloissa edetään sitäkin suuremmalla tahdilla. Kyseisten arvioiden mukaan freelancereiden määrä kasvaa palkkatyöntekijöiden ohi vuonna 2027. Tilastokeskus kertoo Suomessa olevan päälle 150 000 säännöllisesti sivutoimista työtä tekevää palkansaajaa. Keskeisimmät kevytyrittäjäpalvelujen tarjoajat kertovat, että näiden palvelujen käyttäjiä on noin 150 000. Tulevaisuudessa palkansaajatyötä ja yrittäjyyttä tehdään rinnakkain sekä peräkkäisinä että päällekkäisinä ajanjaksoina. Sivutoiminen yrittäjä voi olla päätoiminen palkkatyöntekijä ja toisinpäin. (Härkönen & Sekki 2020.)

Opinnäytetyö käsittelee kevytyrittäjyyttä. Miettiessäni opinnäytetyön aihevalintaa mieleeni ponnahti kevytyrittäjyys ensimmäisenä, koska olen kokenut sen aina kiinnostavaksi. Päätökseni lähteä käsittelemään tuota aihetta sinetöi oma kokemukseni trubaduurina kevytyrittäjyyden muodossa. Opinnäytetyössä avataan kevytyrittäjyyttä verotuksen sekä laskutuspalvelun näkökulmasta. Tutkittavan aiheen pääongelmakysymykseksi muodostuu: onko yrittäjän näkökulmasta kevytyrittäjyys taloudellisesti kannattavampaa kuin toimia yrityksenä? Apukysymykset ovat seuraavanlaisia: 1. Mitkä asiat erottavat kevytyrittäjyyden muista yritysmuodoista? 2. Mitä ja miten töitä voi toteuttaa kevytyrittäjyyden muodossa?

2 YRITTÄJYYS SUOMESSA

Sekä yrittäjiä että yritysmuotoja on monenlaisia: on toiminimiyrittäjiä ja osakeyhtiöyrittäjiä ja monta muuta siltä väliltä. Alaikäinenkin voi olla yrittäjä esimerkiksi 4H-yrittäjyyden muodossa. Yrittäjyyteen sisältyy paljon vapautta, mutta sen vastapuolena sisältyy myös paljon vastuuta. Asioita pitää osata ottaa huomioon eri tavalla kuin palkkatöissä. Työtunteja ei voi laskea liikaa ja päivät voivat venyä ja töitä saattaa tulla mukana kotiin asti. Yrittäjä saa päättää itse omista asioistaan, miten hoitaa yrityksensä ja vie asioita eteenpäin. Asia tehdään itse tai sitten maksetaan ulkopuoliselle asian tekemisestä. Tulee miettiä, mitä kannattaa tehdä itse ja mitä ulkoistaa. (Suomen Yritykset 2022.)

Suomessa on vuonna 2022 260 000 yrittäjää ja näistä 170 000 on yksinyrittäjiä. Tilastot kertovat yrittäjyyden olevan keskimäärin kasvussa ja etenkin viime vuosina on tullut mukaan enemmän naisia. Esimerkkinä yrittäjiä oli 220 000 vuonna 2011, eli 40 000 on aloittanut yrittämisen vuosien aikana. Yrittämisen suosion kasvua Suomessa selittää se, että yrittämisestä puhutaan aikaisempaan verraten enemmän. Aalto-yliopistossa on ilmainen start up -yrittäjyydestä oleva kurssi, johon aloittavat yritykset pääset aloittamaan toiminnan esimerkiksi Slush-tapahtumassa. Yrittämisen mahdollisuuksia siis löytyy valtavasti. (EMTIR Marketing 2022.)

Suomessa yritystoimintaa harjoitetaan pääasiassa yksityisen elinkeinoharjoittajan eli toiminimen, osakeyhtiön, osuuskunnan, avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön muodossa. Osakeyhtiö ja toiminimi ovat näistä yleisimmät. (Uusyrityskeskus 2022.) Yritysmuodon valintaan vaikuttaa useat tekijät. Näitä tekijöitä ovat muun muassa, päätöksenteko, pääomantarve, perustajien lukumäärä, vastuu ja verotus. Yrityksen perustajan on hyvä selvittää yritysmuotoon ja sen valintaan liittyvät kysymykset asiantuntijalta. (Holopainen 2022.) Käsittelen seuraavaksi pääkohdat toiminimestä, osakeyhtiöstä, avoimesta yhtiöstä ja kommandiittiyhtiöstä.

2.1 Toiminimi

Toiminimeä eli yksityistä elinkeinoharjoittajaa pidetään yhtenä yrittäjyyden kevyimmistä muodoista. Toiminimen perustaminen ja pyörittäminen on helppoa ja

yksinkertaista. Lain mukaan toiminimi ja yrittäjä tarkoittavat samaa asiaa, eli luonnollista henkilöä, joka harjoittaa elinkeinotoimintaa. Juridisesti katsottuna toimiminimyrittäjä ja tämän elinkeinotoiminta ovat rinnastettavissa toisiinsa. Tästä syystä yrittäjä vastaa henkilökohtaisesti kaikista sopimuksista ja velkojen riskeistä. Toiminimiyrittäjä vastaa taloudellisesti myös henkilökohtaisella omaisuudella. Toiminimen perustamista varten ei tarvita aloituspääomaa. Yritystoiminnan keskeyttäminen määräajaksi ja toistaiseksi onnistuu Verohallintoon ilmoittamalla. Toiminimiyrittäjällä on velvollisuus pitää kirjanpitoa. Toiminimiyrittäjä voi pitää yhdenkertaista kirjanpitoa, jos tietyt ehdot täyttyvät. Yhdenkertaisen kirjapidon pääasiana on kirjata menot ja tulot vapaassa muodossa. Pienyrittäjä voi hoitaa itse oman yhdenkertaisen kirjanpitonsa. (Yritä.fi 2022h.)

Yksityinen elinkeinoharjoittaja ei tarvitse Patentti- ja rekisterihallituksen lupaa Euroopan talousalueella toimimiseen, jos hänellä on kyseisellä alueella pysyvä asuinpaikka. Kansalaisuudella ei ole merkitystä luvan tarpeellisuuden kanssa. Lupia on annettu henkilöille, jotka asuvat pysyvästi maassa, joka on liittynyt Luganon sopimukseen. Käytännössä tällä tarkoitetaan pysyvästi Sveitsissä asuvia henkilöitä. (Holopainen 2022.)

Toiminimen toiminnan tuloksesta maksetaan tuloveroa, joka perustuu jaettuun yritystuloon. Verotus tehdään yrittäjän henkilökohtaisesta tulosta ja se jaetaan ansiotulo- ja pääomatulo-osuuksiin. Sen sijaan, että yrittäjä nostaisi palkkaa, hän suorittaa niin sanottuja yksityisottoja, joilla ei ole vaikutusta verotukseen. Verot tulee maksaa ennakkoveron muodossa tai tarvittaessa tämän täydennysmaksuna tai sitten jäännösverona, joka sisältää koron. Tilikauden jaettava yritystulo saadaan, kun siitä otetaan pois tilikauden tulot ja tilikauden kulut sekä mahdolliset aikaisempina vuosina syntyneet tappiot. (Yritä.fi 2022f.)

Yritystulo jaetaan oletettuihin ansiotulona ja pääomatulona verotettaviin osuuksiin. Ensimmäisenä lasketaan pääomatulona verottava osuus, joka on 20 % vuotuisesta tuotosta aikaisemman vuoden nettovarallisuudesta. Nettovarallisuus saadaan yritys- ja elinkeinotoimintaan liittyvistä varoista ja yrityksen veloista. Yrityksen ensimmäisenä vuotena kertynyt nettovarallisuus lasketaan tilikauden päättymishetken perusteella. On mahdollista vaatia pääomatulon osuudeksi joko 10 % tai 0 %, mikäli ansiotulonrajaveroaste alittaa pääomatulon veroprosentin.

Pääomatulon veroprosentti on 30 % alle 30 000 euron osalta ja tämän ylittävältä osalta se on 34 %. Kun yrityksen tulosta vähennetään pääomatulona verotettava osuus, saadaan ansiotulona verotettava osuus. Ansiotulovero toimii progressiivisesti ja se perustuu koko vuoden tuloihin verokortissa (Yritä.fi 2022f.)

Yrittäjän eläkevakuutus (YEL) on toiminimiyrittäjän ainoa pakollinen vakuutus. Vapaaehtoisesti otettavia vakuutuksia ovat tapaturmavakuutus ja vastuuvakuutus. YEL-vakuutus kerryttää eläkettä, joka antaa turvan myös työttömyydelle ja työkyvyttömyydelle. Eläkevakuutus on pakollinen, kun kolme edellytystä täyttyvät: 18–68 vuoden ikä, yritys on ollut yhtämittaisesti toiminnassa ainakin 4 kuukauden ajan, ja työtulot ylittävät 8 261,71 euroa vuodessa. Muita YEL-vakuutuksen rajoja ovat työtulo yläraja (187 625 euroa) ja raja, jolloin voi saada työttömyysturvaa ja on oikeus kassan jäsenyyteen (13 573 euroa). (Yritä.fi 2022g.)

YEL-vakuutusmaksun määrä on tietty prosenttiosuus vahvistetusta työtulosta, ja se jakautuu kolmeen eri ikäluokkaan. 18–52-vuotiailla osuus on 24,10 prosenttia, 53–62-vuotiailla osuus on 25,60 prosenttia ja 63–68-vuotiailla osuus on 24,10 prosenttia vuonna 2022. Aloitteleva yrittäjä saa ensimmäisiltä 48 kuukaudelta 22 prosentin alennuksen. YEL-vakuutusmaksun voi vähentää verotuksessa. Maksun voi suorittaa yritys tai yrittäjä. Vuoden 2017 alussa tuli voimaan yrittäjävähennys toiminimiyrittäjille, avoimille yhtiöille ja kommandiittiyhtiöille. Vähennys on veroton ja 5 prosenttia ja se tehdään yrittäjän tulosta. Joskus on myös erikoisia tilanteita, joissa yrittäjän pitää ottaa oikeusturvavakuutus, omaisuuden vakuutukset, keskeytysvakuutus, vastuuvakuutus ja tapaturmavakuutus. (Yritä.fi 2022g.)

2.2 Osakeyhtiö

Suomen suosituin yritysmuoto on osakeyhtiö. Osakeyhtiön muodostaa osakkeet ja näiden osakkeiden perusteella omistusosuudet jakaantuvat. Osakeyhtiö on julkinen (Oyj) tai yksityinen (Oy). Julkisessa osakeyhtiössä kenellä tahansa on mahdollisuus ostaa osakkeita ja tulla yhdeksi yhtiön omistajaksi. Yksityisessä osakeyhtiössä tuollainen avoin kauppa ei ole mahdollista. Yhtiön muodostavan osakkeiden määrän voi määrittää itse perustusvaiheessa. Osakkeiden arvon määrittää perustusvaiheessa sijoitettava osakepääoman määrä. Luonnollisella henkilöllä (ihmisellä) tai oikeushenkilöllä (esim. toisella osakeyhtiöllä) on mahdollisuus

omistaa osakkeita. Osakeyhtiön ollessa erillinen oikeushenkilö sillä on oikeus sopimusten tekoon, asioiden omistuksiin ja velkoihin. Osakeyhtiön omia varoja varten on pankkitili. Osakkeidenomistajat ovat vastuussa esimerkiksi veloista vain sen verran, kun he ovat osakeyhtiöön sijoittaneet. Tämä tekee osakeyhtiöstä pääomayhtiön. (Yritä.fi 2022b.)

Osakeyhtiön perustaminen vaatii ainakin yhden luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön, mutta mukana voi olla useampi. Osakeyhtiön perustamiseen ei liity asuinpaikka tai kotipaikkavaatimuksia koskevia määräyksiä osakeyhtiölaissa. Osakeyhtiön perustamisen vaiheita ovat perustamissopimuksen ja yhtiöjärjestyksen tekeminen, osakkeiden merkkäminen, pankkitilin aukaisu, maksaminen osakkeista ja yhtiön ilmoitus kaupparekisteriin ja rekisteröinti, osakasluettelon laatiminen ja osakekirjojen antaminen tarvittaessa. (Holopainen 2022.) Perustamissopimus, yhtiöjärjestys ja perustamislomake toimitetaan Patentti- ja rekisterihallitukselle (Yritä.fi 2022b).

Osakeyhtiö on velvollinen pitämään kahdenkertaista kirjanpitoa. Osakeyhtiön on myös tehtävä tilinpäätös. Tilikausi osakeyhtiöllä kestää 12 kuukauden verran aina, paitsi perustamisvuonna se saa olla lyhytkestoisempi tai pitkäkestoisempi. 18 kuukautta maksimimäärä tilikauden kestolle. Tilinpäätöksen sisällön suuruuden määrittää yrityksen koko ja tämä sama asia koskee myös tilintarkastusvelvollisuutta. Osakeyhtiön pyörykseen sisältyy vähän byrokratiaa. Osakeyhtiöllä pitää olla hallitus osakeyhtiölain mukaan. Osakkeiden omistajat valitsevat hallituksen, josta päätetään perustamiskokouksessa ja myöhemmin jokaisen tilikauden päätyttyä yhtiökokouksessa. Yhtiökokous on osakeyhtiön toimielimistä suurin. Omistajat voivat vaikuttaa yhtiökokouksissa, ja omistettujen osakkeiden määrä määrittää äänivallan suuruuden. (Yritä.fi 2022b.)

Osakeyhtiöön liittyvissä verotusasioissa arvonlisäverotus koskee vain osakeyhtiötä ja tulovero koskee osakeyhtiön lisäksi sen omistajia ja työntekijöitä. Riippuen toimialasta toimintaan voi sisältyä muitakin veroja. Osakeyhtiö perii asiakkailta arvonlisäveron myydystä palvelusta tai tuotteesta, joka sitten tilitetään valtiolle. Osakeyhtiötä voidaan pitää itsenäisesti verovelvollisena. Osakeyhtiö on maksettava voitosta veroa, joka on 20 prosentin yhteisövero. Kyseisen veron määrä on vaihteleva riippuen tulolähteestä. (Yritä.fi 2022d.)

Osakeyhtiön tapauksessa tulolähteet jakautuvat elinkeinotulolähteeseen, maatalouden tulolähteeseen ja henkilökohtaiseen tulolähteeseen. Näistä jokaisesta tulolähteestä vähennetään olennaiset vähennyskelpoiset menot ja näin saadaan verotettavat tulot. Jokaisesta tulolähteestä voi myös vähentää tulolähteessä tapahtuneet aikaisemmat 10 vuoden vahvistuneet tappiot. Yhtiön tulovero saadaan laskettua kaikkien tulolähteiden yhteenlasketusta verotettavasta tulosta. Osakeyhtiö saattaa olla myös yle-veromaksuvelvollinen, jos verotettava tulo ylittää 50 000 euroa, jolloin yle-veron määrä olisi 140 euroa ja sen lisäksi 0,35 % siltä osin, kun ylitetään 50 000 euroa. 3 000 euroa on suurin maksettava yle-veron määrä. (Yritä.fi 2022d.)

Osakeyhtiön tulee maksaa tulovero ennakkoverona, jonka määrä riippuu aikaisemman tilikauden verotuksesta. Uudet osakeyhtiöt maksavat ennakkoveroa perustamislomakkeiden arvioiden mukaan. Veroilmoitus on tehtävä viimeistään 4 kuukautta sen jälkeen, kun tilikausi on päättynyt. Osakeyhtiön omistajaan kohdistuva tuloverotus on vaihteleva riippuen siitä nostaako omistaja palkkaa vai saako hän osinkoja. Osinko on osakeyhtiön tuloksesta maksettava raha ja sen maksuun liittyvät päätökset tehdään tilikauden päättymisen jälkeen varsinaisessa yhtiökokouksessa. Osinko maksetaan omistajille siinä suhteessa, kun heillä on osakkeita omistuksessaan. Yrittäjä ja työntekijä saavat osakeyhtiöstä normaalin palkkatulon. (Yritä.fi 2022d.)

Osakeyhtiön vakuutukset jaetaan kolmeen osaan: yrittäjän vakuutuksiin, työntekijöiden vakuutuksiin ja vapaaehtoiisiin vakuutuksiin. Osakeyhtiön perustajan on otettava YEL-vakuutus, jos sen ehdot täyttyvät. Osakeyhtiön on hoidettava työntekijöiden vakuutukset. Työntekijöille hankintaan työeläkevakuutukset, työtapa- turma- ja ammattitautivakuutukset, työttömyysvakuutusmaksut ja työnantajan sairausvakuutusmaksut. Osakeyhtiön tärkeimpiin vapaaehtoiisiin vakuutuksiin lu- keutuvat yrittäjän työtapaturmavakuutus, omaisuuden ja toimitilan vakuutus, kes- keytysvakuutus, vastuuvakuutus, oikeusturvavakuutus ja matkavakuutus. (Yritä.fi 2022c.)

Osakeyhtiön perustajan on hankittava itselleen ainakin YEL-vakuutus, jos osak- keita on omistuksessa kolmenkymmentä prosenttia tai jos osakkeita on yhteis-

omistuksessa puolison kanssa yli viisikymmentä prosenttia. Yrittäjällä on silloinkin velvollisuus YEL-vakuutuksen hankkimiseen, jos hänellä on johtava asema osakeyhtiössä. Toimitusjohtaja, hallituksen jäsen tai tosiasiallisesti johtavassa asemassa toimiva henkilö tarkoittaa johtavaa asemaa. Jos samassa taloudessa asuva perheenjäsen työskentelee samaisessa osakeyhtiössä, hän voi joutua hankkimaan yrittäjän eläkevakuutuksen. YEL-vakuutus pitää ottaa 6 kuukautta siitä, kun yritystoiminta on alkanut tai vakuutuksen ehdot ovat täyttyneet. YEL-vakuutuksen voimaantulo voi olla takautuva, vaikka se hankittaisiinkin yrityksen aloittamisen jälkeen. (Yritä.fi 2022e.)

YEL-vakuutuksen avulla yrittäjä hoitaa eläkkeen lisäksi myös lähes kokonaan sosiaaliturvansa. YEL koskee vanhuuseläkettä, osa-aikaeläkettä, työkyvyttömyyseläkettä, perhe-eläkettä, sairauspäivärahaa, ansiopäivärahaa ja peruspäivärahaa. Osakeyhtiön perustajan tulee hankkia työntekijän eläkevakuutus (TyEL) YEL:n sijasta, mikäli hän omistaa alle 30 % yhtiön osakkeista ja johtava asema puuttuu. TyEL-vakuutus on osakeyhtiön yrittäjälle, jos ikää on 17–68 vuotta ja ansiotulo yrityksessä (vuonna 2022) on 62,88 euroa per kuukausi. TyEL-maksu on 25,85 prosenttia bruttopalkan määrästä vuonna 2022. Yrittäjä tarvitsee myös työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen, ryhmähenkivakuutuksen ja työttömyysvakuutuksen, mikäli hän on työntekijänä vakuutettu. (Yritä.fi 2022e.)

2.3 Avoin yhtiö

Avoin yhtiö on yritys, missä kaikki sen osakkaat vastaavat yhteisvastuullisesti toiminnasta. Jokaisen yhtiömiehen tulee vastata henkilökohtaisesti vastuista ja veloista, ja tämä tulee tehdä myös muiden yhtiössä olevien osakkaiden puolesta. Avoin yhtiö on harvinainen yritysmuoto Suomessa, mutta kyseinen yritysmuoto saattaa sopia esimerkiksi perheyrityksille. Kaupparekisteri kertoo vuoden 2022 alussa olleen 7 924 avoimia yhtiöitä. Avoimen yhtiön pääoman muodostaa osakkaiden sijoittamat panokset ja nämä voivat olla erilaisia suuruuksiltaan ja laaduiltaan. Sijoitus voi olla raha, tavara tai vain pelkkä työpanos. Pääoma on vapaasti yhtiökumppaneiden käytettävissä. Avoimessa yhtiössä, yhtiömiehellä on vapaus hoitaa sen asioita ilman myötävaikutusta muilta yhtiömiehiltä. Avoimen yhtiön henkilökohtainen vastuu on rajaton yhtiömiehille. (Yrittäjät 2022a.)

Yhtiömies voi saada korvausta menoista, jotka ovat aiheutuneet avoimen yhtiön asioiden hoitamisesta. Normaalisti palkka nostetaan yhtiöstä ja osa tuloksesta saadaan voitonjakona. Palkan suuruus ja työpanos ovat sovittavissa yhtiösopimuksessa tai sitten yhtiömies voi tehdä sopimuksen yhtiön kanssa, joka luonnehtii työsopimusta. Yhtiöstä on mahdollista ottaa varoja myös yksityisottona. (Yrittäjät 2022a.)

Avoin yhtiö tarvitsee perustamiseen ainakin kaksi yhtiömiestä. Nämä voivat olla yhteisöjä tai luonnollisia henkilöitä. Yhtiömiehistä ainakin yhdellä tulee olla vakituinen asuinpaikka ETA-alueella, tai jos kyseessä on yhteisö, tämän kotipaikan pitää olla ETA-alueella. Yhtiömiehille, joiden kotipaikka ei ole ETA-alueella, täytyy hankkia lupa Patentti- ja rekisterihallitukselta. Kyseisiä lupia on ollut tapana myöntää Luganon sopimukseen liittyneessä maassa asuville henkilöille. Jos yhtiössä toimivien yhtiömiesten määrä vähenee yhteen eikä seuraavan vuoden aikana nouse kahteen, katsotaan se silloin purkautuneeksi. (Holopainen 2022.) Yrityksen perustamista varten tehdään yhtiösopimus. Yhtiö tulee ilmoittaa rekisteröitäväksi kolmen kuukauden aikana perustussopimuksen teosta, muuten perustaminen epäonnistuu. (Yrittäjät 2022a.)

Avoimessa yhtiössä yhtiömiehen pakollinen vakuutus on YEL-vakuutus, mikäli sen ehdot täyttyvät. Perheenjäsen, joka työskentelee avoimessa yhtiössä, vakuutetaan TyEL:n perusteella. Työeläketurva ei koske perheenjäsentä, joka työskentelee ilman palkkaa yrityksessä. (Ilmarinen 2022.)

2.4 Kommandiittiyhtiö

Kommandiittiyhtiö voi olla sopiva yritysmuoto pienelle yritykselle ja jos esimerkiksi perheestä saadaan äänetön yhtiömies. Vastuunalaisen yhtiömiehen tehtävä on hoitaa velat kaikella hänen omaisuudellaan. Äänettömän yhtiömiehen ei tarvitse vastata kuin vain hänen sijoittamansa panoksen verran. Niin kuin avoin yritys, perheyriyksille sopii myös kommandiittiyhtiö yritysmuodoksi. (Yrittäjät 2022b.)

Kommandiittiyhtiön perustamiseen tarvitaan kaksi tai useampi yhtiömies. Noista kahdesta perustajasta toisen on oltava ainakin äänetön yhtiömies ja toisen vas-

tuunalainen yhtiömies. Yhtiömieheksi käyvät luonnolliset henkilöt tai yhteisöt, kuten muut yhtiöt. Kommandiittiyhtiön perustaminen vaatii sen, että ainakin yhdellä kommandiittiyhtiön vastuullisella yhtiömiehellä on ETA-alueella sijaitseva koti. Tämä pätee myös silloin, jos yhtiömies on oikeushenkilö. Muussa tapauksessa jokaiselle vastuunalaiselle yhtiömiehelle on hankittava luvat Patentti- ja rekisterihallitukselta, kun heillä ei ole kotipaikkaa ETA-alueella. Lupia on annettu henkilöille, jotka asuvat vakituisesti Luganon sopimukseen liittyneessä maassa. Äännettömillä yhtiömiehillä ei tarvitse olla kotipaikkaa tai asuinpaikkaa ETA-alueella. (Holopainen 2022.) Kaikkien yhtiömiesten on laitettava allekirjoituksensa perustamissopimukseen kommandiittiyhtiötä varten. Kommandiittiyhtiön perustaminen ei onnistu, jos yhtiötä ei ilmoiteta kolmen kuukauden aikana rekisteröitäväksi. (Yrittäjät 2022b.)

Yhtiösopimukseen määritellään vastuunalaisten ja äänettömien yhtiömiesten jakautuminen. Jokainen yritykseen kuuluva sijoittaa siihen pääomapanoksen. Vastuunalaisen yhtiömiehen panoksena käy raha, tavarat tai esim. työpanos. Äänettömän yhtiömiehen panoksena käy vain rahanarvoinen omaisuus. Kaikkien sijoittama panos lukee yhtiösopimuksessa ja sekin kuka on minkäkin panoksen sijoittanut. Ääneton yhtiömies on ulkopuolinen rahoittaja tai sijoittaja. Hän saa sijoittamalleen rahanarvoiselle panokselle tuottoa. Ääneton yhtiömies ei toimi yrityksessä, eikä vastaa veloista, jos siitä ei erikseen sovita. Vastuunalaiset yhtiömiehet ovat yrityksen aktiiviset toimijat. Heidän toimialueeseensa sisältyy päätösten teko ja velkojen hoitaminen koko omaisuudella. Vastuunalaiset yhtiömiehet eivät saa tehdä yksin yritykseen liittyviä päätöksiä. Äänettömät yhtiömiehet eivät osallistu päätösten tekoon, mutta tästä voidaan kuitenkin erikseen sopia. (Yrittäjät 2022b.)

Yrittäjän eläkelain vakuutus koskee kommandiittiyhtiössä vastuunalaista yhtiömiestä. Kommandiittiyhtiössä palkallinen työntekijä, ääneton yhtiömies, ottaa TyEL-vakuutuksen. Työntekijä, joka ei saa palkkaa, ei ole vakuutuksen alainen. Yrityksessä palkattu työtä tekevä perheenjäsen, ei yhtiömies, ottaa TyEL-vakuutuksen. Ilman palkkaa työtä tekevä perheenjäsen ei ole oikeutettu työeläketurvaan. (Ilmarinen 2022.)

2.5 Avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön verotus

Avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön tulolähde tuottaa tuloksen ja tämä sitten jaetaan verotettavina tulo-osuuksina yhtiömiehille. Tulo-osuus on joko ansiotulona tai pääomatulona verotettavaa yhtiömiehen tuloa, tulo-osuus jaetaan yhtiömiesten kesken. Yksilöllinen saatava tulo riippuu yhtiömiehen osuudesta aikaisemman vuoden nettovarallisuuteen. Kumpaakaan yhtiömuotoa ei pidetä erillisenä verovelvollisena. Yhtiön tuloverotus tehdään jaetusti eri tulolähteissä niiden tuottamista toiminnan tuloksista. Tulos jokaisessa tulolähteessä saadaan, kun lasketaan sen tuottojen ja kulujen erotus. (Vero 2022.)

Tulolähteen tuottojen ollessa suuremmat kuin sen kulut, saadaan tulolähteelle tulos. Tappio taas muodostuu, kun kulut ovat tuloja suuremmat. Tulonlähde ei voi vähentää eri tulolähteen tappiota sen tuloksesta. Tulolähteen tappion ilmetessä, se vahvistetaan oman tulolähteen tappioksi. Yhtiömies ei voi hyödyntää ollenkaan avoimelta yhtiöltä tai kommandiittiyhtiöltä tulevia tappioita. Tulolähteen voitollisesta tuloksesta voidaan vähentää aikaisempien vuosien tappiot. Tappion vähennysoikeus menetetään, jos yli puolet tämän osuuksista on vaihtanut välillisesti tai suoraan omistajaa tappiovuonna tai tämän jälkeen saannon vuoksi. Tähän ei kuitenkaan lasketa mukaan perintöä tai testamenttia. Poikkeuslupaa on kuitenkin mahdollista hakea tappion vähennykselle, vaikka omistajanvaihdos on tehty. Jos tappioiden vähennysten jälkeen jää tulos, se jaetaan yhtiömiesten kesken verotettavaksi. (Vero 2022.)

Yhtiömiehen osuus tulolähteen tuloksesta on tulo-osuus. Kun kyseisessä tulolähteessä tämän velat vähennetään varallisuudesta, saadaan sille nettovarallisuus. 30 prosenttia edeltäneen 12 kuukauden ajalta maksetuista ennakonpidätyksen alaisista palkoista lisätään nettovarallisuuteen, kun elinkeinotoiminnan tai maatalouden tuloista suoritetaan jako osakkaille, joka on ansio- ja pääomatuloa. Jako voidaan tehdä, kun yhtiömies on kuolinpesä tai henkilö. Ennen jaon suorittamista tulo-osuudesta tehdään 5 prosentin yrittäjävähenys, jos osakas on luonnollinen henkilö tai kuolinpesä. Henkilökohtaisessa tulolähteessä ei voi soveltaa yrittäjävähenystä, koska kyseinen tulolähde on pääomatuloa. (Vero 2022.)

Ensimmäiseksi lasketaan pääomatulo yhtiömieskohtaisesti tulo-osuudesta. Se päätetään osuudesta, joka yhtiömiehellä on yhtiön aikaisemman vuoden nettovarallisuuteen. Useimmiten pääomatulon määrä on 20 prosenttia. Kyseinen 20 prosenttia tulee edellisen vuoden tulolähteen päättymishetkellä olevasta yhtiömiehen nettovarallisuudesta. Yhtiömiehen osuus elinkeinotoiminnan lähteen tuloista on nettovarallisuudesta huolimatta pääomatuloa siihen asti, kun tämä tulos vastaa yhtiömiehen osuutta käyttömaksu- ja -arvopapereiden luovutusvoitoista. Yhtiömiehen tulo-osuuden pääomatulon laskemisen jälkeen, loput ovat ansiotuloa. Tulo-osuuden ansiotulot ovat yhtiömiehen muiden ansiotulojen tavoin progressiivisesti verotettavaa. Yhtiömies saa tulo-osuudestaan yhtiömiehelle kohdistettuja vähennyksiä määrättyissä tapauksissa. (Vero 2022.)

2.6 Arvonlisävero

Arvonlisävero tarkoittaa kulutusveroa. Tavaroita tai palveluita myyvä yritys sisällyttää sen myyntihintaan. Yrittäjien välisissä kaupoissa ostava yritys saa vähentää arvonlisäveron, jonka toinen yritys laskuttaa siltä, mikäli tuote on tarkoitettu arvonlisäverovelvolliseen toimintaan. Kaikki Suomessa tapahtuva elinkeinotoiminta on aina arvonlisäverovelvollista toimintaa, lukuun ottamatta joitain poikkeuksia, joista on päätetty arvonlisäverolaissa. Myyjällä ei ole arvonlisäverovelvollisuutta vähäisessä liiketoiminnassa. Tällaiseksi tilanteeksi luetaan se, että yrityksellä on alle 15 000 liikevaihto 12 kuukauden tilikauden aikana. Tilikauden liikevaihtoon sisältyy tavaran tai palvelun verollinen myynti ja nollaverokannalla ollut myynti. Jos tilikaudella veroton liikevaihdon määrä menee 15 000 euron yli, arvonlisäverovelvollisella on oikeus kaudelta tilitettävän veron alarajahuojennukseen. Yrityksellä on oikeus kokonaan kaudella tilitettävän veron huojennukseen, mikäli liikevaihdon määrä jää maksimissaan 15 000 euroon. (Holopainen 2022.)

Kun myynnissä suoritetuista veroista erotetaan ostojen vähennettävät verot, saadaan tilikauden tilitettävä vero. Säännökset verottomasta myynnistä pätevät myynteihin ja vuokrauksiin liittyen kiinteistöihin ja osakehuoneistoihin, postin yleisiin palveluihin, terveyden- ja sairaanhoitoon, sosiaalihuoltoon, joihinkin koulutuksiin, oppilaitosruokailuihin, rahoitus- ja vakuutuspalveluihin, hengelliseen apuun, sijoituskultaan, esiintymispalkkioihin ja eräisiin immateriaalisiin oikeuksiin. 24 prosenttia on Suomessa yleisin verokanta ja tämän lisäksi on myös alennetut

verokannat, 14 prosenttia ja 10 prosenttia. On myös nolloverokanta. (Holopainen 2022.)

3 KEVYTYRITTÄJYYS

Kevytyrittäjyys on yrittäjämäinen toimintamuoto, mutta siinä laskutuksen hoitaa kolmas osapuoli. Tämä kolmas osapuoli maksaa laskutetun työn palkan muodossa. Laskutuspalvelut mahdollistavat yksityishenkilöille oman palvelun myymisen ilman juridista yhtiötä. Osa laskutuspalvelua tarjoavista yrityksistä, ovat ryhtyneet tarjoamaan muiden palvelujensa mukana automaattisesti muodostuvaa toiminimeä henkilöille, ja sitä kautta laskut pyörivät. Kevytyrittäjyyden mahdollistavat palveluidentarjoajat tekevät toiminimen asioihin kuuluvat kirjanpidon ja verotuksen, niin kuin tilitoimisto tekisi. Kevytyrittäjyys on kasvanut lähemmäksi oikeaa yrittämistä viime vuosien aikana. Kevytyrittäjyyteen on tullut sen takia lainsäädännöllisesti oleellisia muutoksia. Kevytyrittäjämuotoa käyttävät henkilöt luetaan työttömyysturvan ja työeläkelainsäädännön mukaan yrittäjiksi siinä missä muutkin, eikä tähän vaikuta se, että toimitaanko työsuhteessa laskutuspalveluyritykseen vai onko oma y-tunnus laskutuspalvelussa. (Sekki & Härkönen 2020.)

3.1 Laskutuspalvelu

Ennen laskutuspalveluiksi kutsuttuja palveluita kutsutaan nykyään kevytyrittäjyyspalveluiksi. Laskutuspalvelu nimenä kuvailee hyvin näiden palveluiden ydinideaa, sillä toiminnan oleellisuus on laskujen välittäminen. Laskutuspalvelu on välikätenä yrittäjän ja hänen asiakkaansa välillä. Laskutuspalvelu hoitaa asiakkaan laskutuksen loppuun viemisen ja byrokratian, joka syntyy yrittäjälle laskuttamisesta. Tähän byrokratiaan sisältyy palkanlaskenta ja verotus. Laskutuspalvelun toimintamalli etenee seuraavanlaisesti: yrittäjä tekee laskun laskutuspalvelussa, laskutuspalvelu toimittaa laskun, asiakas hoitaa laskun maksamisen, loppusummasta peritään palvelumaksu (usein n. 5 % arvonlisäverottomasta hinnasta) laskutuspalvelun toimesta, laskutuspalvelu vähentää myös tarvittaessa verot ja YEL-maksun, jäljelle jäävän summan laskutuspalvelu maksaa yrittäjälle palkkana. (Yritä.fi 2022a.)

Kevytyrittäjän palveluun voi rekisteröityä ilmaiseksi palveluntarjoajan sivustolla. Kuluja syntyy vasta ensimmäisen laskun lähettämisen jälkeen. Laskutuspalvelu kevytyrittäjältä ei vaadita kirjanpitoa, jolloin säästetään kirjanpitokuluissa. Ke-

vytiryttäjäyryspalveluita tarjoavat mainostavat palveluja 3–5 % komissiolla. Se tarkoittaa käytännössä sitä, että laskituksen määrän tulisi ylittää 50 000–75 000 euron, että komissio laskisi alle 5 %. Komission prosentti ilmoitetaan alv. 0 prosentti -hintana. Komission määrä on arvonlisäveron kanssa 6,2 prosenttia, koska arvonlisävero ei ole vähennettävissä omassa verotuksessa. (Sekki & Härkönen 2020.)

Kaikilla palveluntarjoajilla on oma tapansa käsitellä työnantajamaksuja. Jotkut tarjoavat tapaturmavakuutusmaksun ammattikunnan mukaan (Eezy.fi) ja joissakin palveluissa se on mukana palvelumaksussa (esim. Ukko.fi 2,7 prosenttia lisäveloitus). Omapaja.fi:n alhainen hintataso perustuu siihen, ettei laskurissa huomioida sairausvakuutusmaksua pienissä summissa. Joidenkin laskutuspalveluiden (OP kevytiryttäjäyryspalvelu) kautta syntyy toiminimi ja silloin tämä on suoraan verrattavissa toiminimeen, joka on perustettu itse. Perinteisempää laskutuspalvelua (Ukko.fi) käyttäessä y-tunnusta ei synny ja tämän vuoksi yrittäjyyden asema on toisenlainen. (Sekki & Härkönen 2020.)

3.2 Kevytiryttäjä YEL-vakuutus ja alv-velvollisuus

Kevytiryttäjä on kuulunut 1.5.2017 lähtien YEL-vakuutuksen piiriin Eläketurvallituksen selkeytyksenä. Ennen tätä laskutuspalvelu suhtautui kevytiryttäjäön työntekijänä, eli kevytiryttäjä kuului TyEL-vakuutuksen piiriin. Monet laskutuspalvelut keräävät nykyisin YEL-maksut ja hoitavat niiden tilittämisen, mutta yrittäjän on määriteltävä työtulo itse. YEL-maksut voidaan vähentää verotuksessa ja se voidaan tehdä joko henkilökohtaisesti tai yrityksessä, jos kevytiryttäjäällä löytyy yritys. Vuoden 2017 alkupuolella tuli voimaan yrittäjävähennys, jonka takia YEL-maksut on hyvä vähentää henkilökohtaisista ansiotuloista, sillä 5 prosenttia veronalaisesta yritystulosta on verotonta. (Yritä.fi 2022a.)

Kevytiryttäjä hoitaa laskutuksensa isomman laskutuspalvelun toimesta, jonka liikevaihto voi olla miljoonien eurojen luokkaa, sillä laskutuspalvelut hoitavat tuhansien kevytiryttäjäien laskuja. Se on koitunut ongelmaksi yrittäjälle. Suomen valtio on pannut käytäntöön kaksi eri kevennystä liittyen arvonlisäveroon, ja ne perus-

tuvat juuri yritysten liikevaihtoihin. Nuo kyseiset kevennykset pienentävät suuresti yrittämisen byrokratiaa ja samalla luovat pienyrittämisestä kevyempää ja kustannustehokkaampaa. (Yritä.fi 2022a.)

Alv-velvollisuuden alarajan pienyrittäjällä ollessa 15 000 euroa, alittavalta osalta ei peritä lainkaan arvonlisäveroa ja sen takia tämä on kuluttajalle halvempaa. Pienyrittäjän liikevaihdon alittaessa 15 000 euron, tämä saa pitää kerätyn arvonlisävero alarajahuojennuksen, jos taas liikevaihto osuu 15 000 euron ja 30 000 euron välimaastoon, yrittäjä voi pitää osan siitä. Kyseisiä etuja ei voi käyttää, jos laskutus tehdään ilman toiminimeä laskutuspalvelun toimesta, jossa liikevaihto on kokonaisuudessaan päälle 30 000 euroa, vaikka oman yrityksen liikevaihto jäisi sen alle. (Yritä.fi 2022a.)

3.3 Kevytyrittäjän kulut, palkka ja verotus

Kevytyrittämisessä palvelut hyväksyvät kuluiksi tarvikehankinnat, jos kuitti kuluista löytyy, mutta muut tulonhankkimiseen liittyvät kulut ovat vähennyskelvottomia. Kevytyrittäjän on kuitenkin mahdollista hankkia verovähennyksiä henkilökohtaiseen verotukseen. Toiminimiyrittäjällä ja osakeyhtiön omistajalla on mahdollista merkitä yritystoiminnan pyörittämisestä muitakin kuluja. Tällaisia kuluja olisivat esimerkiksi tietokoneen tai puhelimen ostaminen yrityksen nimissä. Palkanmaksu eroaa huomasti eri yritysmuotojen välillä. Kevytyrittäjä saa koko laskutussumman palkkana kevytyrittäjyyspalveluilta. (Sekki & Härkönen 2020.)

Laskutussumman ylittäessä 7 958,99 euroa, tästä otetaan yrittäjäeläke. Yrittäjän eläkkeen lisäksi laskutussummasta otetaan ennakonpidätys ja palveluntarjoajan maksut, kuten sairausvakuutusmaksu ja tapaturmavakuutusmaksu. Kevytyrittäjyyspalvelut mahdollistavat asiakastyöhön liittyvät kilometrikorvaukset, jotka voidaan laittaa laskulle ja nämä maksetaan matkakorvauksena Verohallinnon ohjeiden mukaan yrittäjälle. Työstä, joka ei liity asiakastyöhön, ei voi saada matkakorvausta laskutuspalvelulta, mutta ne voidaan kuitenkin vähentää verotuksessa. (Sekki & Härkönen 2020.)

Kevytyrittäjä tekee kevytyrittäjyyspalveluita tarjoavan kanssa työsopimuksen, jossa sovitaan palkanmaksusta. Kevytyrittäjä toimittaa verokortin, jonka perus-

teella laskutuspalveluyritys toimittaa ennakonpidätyksen. Laskutuspalvelu ilmoittaa maksetun palkan ja toimitetun ennakonpidätyksen tulorekisteriin. Kevytyrittäjä on ansiotulonaverotettava, joka eroaa toiminimestä. Toiminimen yritystulo on ansio- ja pääomatulona verotettavaa. Kevytyrittäjällä on mahdollista saada verovähennys maksetuista YEL-maksuista ja laskutuspalvelun palvelumaksuista. (Sekki & Härkönen 2020.)

3.4 Kevytyrittäjäyys toiminimellä

Ennen mikään perinteinen laskutuspalvelu ei ole mahdollistanut Y-tunnusta (yri-
tystunnusta) kevytyrittäjälle. Eli ennen kevytyrittäjä on käyttänyt laskutuspalvelun
y-tunnusta, kun asiakasta on laskutettu. Tämän takia kevytyrittäjä on ollut pikem-
minkin palkansaaja kuin itsenäinen yrittäjä. Y-tunnuksen puuttuminen allekirjoit-
taa sen faktan. Kevytyrittäjän laskuttama summa on lisätty mukaan laskutuspal-
velun mahdollisesti miljoonien eurojen liikevaihtoon. Kevytyrittäjällä ei ole ollut
oikeuksia samoihin verohyötyihin kuten pienyrityksellä. Hyvä esimerkki on arvon-
lisäveron alarajahuojennus. (Yrityksen-perustaminen.net 2022.)

Alarajahuojennukseen on oikeus, jos on pieni liikevaihto. Kaiken maksetun ar-
vonlisäveron saa takaisin, mikäli liikevaihto alittaa 15 000 euron. Jos liikevaihto
on 15 000–30 000 euron välillä, saa osan maksetusta arvonlisäverosta. Lasku-
tuspalvelun y-tunnusta käyttävä kevytyrittäjä ei ole ollut oikeutettu alarajahuojen-
nukseen, koska myynti on luettu mukaan laskutuspalvelulle kuuluvaan liikevaiht-
toon. Ilman y-tunnusta ei voi myöskään vähentää kaikkia hankintoja täysimääräi-
sesti muiden yritysten tapaan. Esimerkkinä, jos toimii valokuvaajana kevytyrittä-
jyyden muodossa, ei ole oikeutettu vähentämään kameraa liiketoiminnan kuluna.
Eli loppusumma on pienempi työstä. Y-tunnus määrittää oikean yrittäjän ja mah-
dollistaa kulujen vähentämisen. Toinen yrittäjän etu on yrittäjävähennys. (Yrityk-
sen-perustaminen.net 2022.)

3.5 Kevytyrittäjäyden ja toiminimiyrittäjäyden erot

Kun yrittäjäksi aikova pohtii vaihtoehtoihinsa toiminimi- ja kevytyrittäjäyttä oikea
valinta kannattaa tehdä omien tarpeiden ja tavoitteiden perusteella. Toiminimiyrit-

täijyyden kustannukset ovat kevytyrittäjän kustannuksia pienemmät. Kun toiminimiyrittäjän tulot alkavat säilyä tietyn tasoisina, rahalliset hyödyt korostuvat ja laskutuspalvelu osoittautuu kalliimmaksi vaihtoehdoksi. Rahallisen hyödyn lisäksi valinnassa on mukana muitakin tekijöitä. Joku voi kokea kevytyrittäjyyden tuoman suuremman oman ajan paremmaksi eduksi kuin rahan. (Elo 2021.)

Toiminimiyrityksen perustaminen tehdään kaupparekisteriin, ja se on hinnaltaan 60–110 euroa. Samalla syntyy y-tunnus. Kevytyrittäjäksi alkaminen ei maksa mitään aloitusvaiheessa, mutta asiakkaita laskutettaessa laskutuspalvelu perii prosenttiosuuden palkkiosta. Kevytyrittäjä voi käyttää kevytyrittäjyyspalvelun y-tunnusta. Kevytyrittäjän liiketoiminnan aloitus ja lopetus on helppoa. Lopettaminen onnistuu laskutuspalvelun käytön lopettamisella. Toiminimen lopetus tietää byrokratiaa sekä eri ilmoitusten tekemistä. (Elo 2021.)

Laskutuspalvelu hoitaa kevytyrittäjän kirjanpidon, laskutuksen ja veroilmoituksen. Toiminimiyrittäjän työhön kuuluu hoitaa taloushallinto ja veroilmoitus sekä kirjanpito. Vaihtoehtoisesti toiminimiyrittäjä voi kuitenkin ulkoistaa kirjanpidon. Laskutuspalvelu tekee ennakonpidätyksen kevytyrittäjän palkan verokortin prosentin perusteella. Kevytyrittäjän tulo on ansiotulona verotettavaa. Toiminimen tapauksessa kyseeseen tulee yritystulo, joka on sekä ansiotulona että arvonlisäverona verotettavaa. (Elo 2021.)

Toiminimiyrittäjä suorittaa veronmaksun ennakoveron muodossa. Toiminimen y-tunnus mahdollistaa arvonlisäveron alarajahuojennuksen ja kaikkien tulo- ja vähennyksien vähentämisen verotuksessa. Kevytyrittäjän toimiessa ilman omaa Y-tunnusta, tämä tekee hänestä automaattisesti arvonlisäverovelvollisen. Suositeltavaa onkin, että kun liikevaihto kasvaa, niin kevytyrittäjästä kannattaa siirtyä toiminimiyrittäjyyteen, jotta voidaan hyödyntää kaikkia yrittäjälle kuuluvia verovähennyksiä. (Elo 2021.)

4 TUTKIMUSMENETELMÄT JA AINEISTOT

4.1 Tutkimuspainotteinen opinnäytetyö

Laadullisella tutkimusmenetelmällä tutkaillaan merkitysten maailmaa. Näillä merkityksillä tarkoitetaan suhteita ja niiden muodostamia merkityskokonaisuuksia. Nuo merkityskokonaisuudet ovat ihmisestä lähtöisiä ja ihmiseen päätyviä tapahtumia, esim. toiminta, ajatukset ja päämäärien asettaminen. Näin pyritään tavoittamaan ihmisten omat kuvaukset, siitä miten he kokevat todellisuutensa. On oletus, nuo kuvaukset sisältävät niitä asioita, joita ihminen näkee merkityksellisinä ja tärkeinä omassa elämässään. Laadullinen tutkimusmenetelmän avulla voidaan tutkia sitä elämää, jonka ihminen kokee merkitykselliseksi. Tutkimukseen, jossa hyödynnetään laadullista menetelmää, sisältyy aina eräs kysymys: mitkä ovat niitä merkityksiä, joita tutkimuksessa halutaan tutkia? (Vilka 2021.)

Opinnäytetyö tehdään tutkimuspainotteisella lähestymistavalla. Tutkimuspainotteinen opinnäytetyö saa lähtökohdat jostain työelämästä nousevasta tutkimuksen tarpeesta. Tutkimus voi tarvita tietoa esim. asiakkaiden kokemuksista ja palvelun kehittämistarpeellisuudesta. (Valtonen, Karjalainen, Nylund, Riihimäki & Vesterinen 2020.)

4.2 Aineistonkeruu

Tutkittavaa aihetta tutkitaan laadullisella tutkimuksella ja tarvittava aineisto kerätään lomakehaastattelun muodossa. Tutkimus, joka on toteutettu laadullisella tutkimusmenetelmällä, omaa monta aineistonkeruutapaa. Laadullisessa tutkimuksessa ihmisten kokemukset valitaan usein puheen muodossa ja tätä hyödynnetään tutkimusaineistona. Aineistonkeruutapaa kutsutaan haastatteluksi. (Vilka 2021.)

Riippuen tutkimusongelmasta, on mieluisinta valita oikeat haastateltavat heidän asiantuntemuksensa tai kokemuksen mukaan. Tärkeä tekijä tässä tapauksessa on se, että tutkimuksen haastateltavalla on omakohtaista kokemusta tutkimuskohteesta. (Vilka 2021.) Tutkimusongelmani ratkaistaan laadullisella aineistolla.

Aineisto kerätään lomakehaastattelun muodossa. Etsin ensisijaisesti tuttavapiiristäni sopivia haastateltavia ja mikäli en löydä tarpeeksi ihmisiä, etsin lisää sosiaalisesta mediasta. Etsin alustoilta tai kanavista, jotka painottuvat kevytyrittäjyyteen. Haen tutkimukseen sellaisia henkilöitä, joilla on kokemusta ja näkökulmaa kevytyrittäjyydestä.

Lomakehaastattelua eli lomakekyselyä hyödynnetään usein kvantitatiivisessa tutkimuksessa aineistonkeruussa menetelmänä. Kyseinen aineistokeruumenetelmä mahdollistaa hypoteesien testaamisen ja aineiston voi helposti kvantifioida. Lomakehaastattelu on siksi usein käytettävä, koska siinä voidaan saada suurempi vastausprosentti kuin kyselylomakkeella. Äärimmäisimmillään lomakehaastattelusta tehdään täysin strukturoitu kysymysten ja tutkimuksen toteuttamisen suhteen. Haastattelun tavoitteena on saada kaikkiin kysymyksiin vastaus anetuista vaihtoehdoista ja, että näihin kysymyksiin vastataan oikeassa järjestyksessä. (Tuomi & Sarajärvi 2018.)

Vaikkakin lomakehaastattelu ei ole paljonkaan liitoksissa laadulliseen tutkimukseen, voidaan sitä silti käyttää kyseisessä tutkimuksessa. Haastateltavat tai kyselyyn vastanneet ovat luokiteltavissa vastausten perusteella erilaisiin laatu luokkiin (esimerkiksi hyvin paljon kiinnostuneisiin, vähän kiinnostuneisiin tai ei lainkaan kiinnostuneisiin). Lomakehaastattelussa ei saa kysyä sellaista, mitä haluaisi tietää tai mikä olisi hyödyllistä tietoa, vaan kysytään pelkästään sellaiset kysymykset, jotka ovat tutkimuksen kannalta oleelliset, ja silloin mietitään tutkimuksen tarkoitusta ja ongelmanasettelua. Joka kysymykselle on oltava peruste viitekehystä, tutkimus ilmiöstä valmiiksi tiedetyistä asioista. (Tuomi & Sarajärvi 2018.)

Keskeisintä lomakehaastattelussa on se, että tutkija laatii ennalta ja harkitsee tarkasti kysymysten muodon sekä niiden esittämisjärjestyksen. Tämä ei silti tarkoita sitä, että vastaajan pitäisi vastata juuri tuossa kyseisessä järjestyksessä. (Vilkkä 2021.) Tämän opinnäytetyön aineiston hankinnassa käytetyt haastattelukysymykset on esitetty liitteessä 1.

5 TUTKIMUKSEN TULOKSET

Lomakehaastattelut tehtiin 23. ja 24.11.2022. Lomake sisälsi kymmenen kysymystä. Kysely tehtiin neljälle ihmiselle, jotka ovat toimineet tai toimivat kevytyrittäjinä. Kysymyksillä selvitettiin vastaajan kevytyrittäjäystoiminnan suuruutta ja kannattavuutta. Haastattelut suoritettiin kahdella tavalla, Teams keskustelun muodossa ja WhatsApp nauhoitteen muodossa. Teams keskustelu nauhoitettiin myös. Teams ja WhatsApp nauhoitteet analysoitiin ja näistä muodostuivat tutkimustulokset. Jotkut kysymykset olivat luonteeltaan laajoja, mihin pystyi vastaamaan haluttaessa pitkästikin. Näistä neljästä vastaajasta kaksi olivat toiminimellä toimivia kevytyrittäjiä, jotka käyttävät OP-kevytyrittäjäyyspalveluita. Kaksi muuta olivat perinteisempiä, ilman y-tunnusta toimivia kevytyrittäjiä, jotka käyttävät laskutukseen ukko.fi-laskutuspalvelua.

5.1 Kevytyrittäjyyden valinta, toimiala ja toiminnan kesto

Kevytyrittämisen valinnan pääasiallisiksi syiksi muodostuivat helppous, riskittömyys ja elämäntilanteeseen soveltuvuus. Varsinkin ilman y-tunnusta toimivat vastaajat kokivat, että koulun ja päätoimisen työn ohella kevytyrittäjäyys antaa vapauden ottaa töitä vastaan siinä suhteessa, kun töitä kerkeää tekemään ja että kevytyrittäjäyys on hyvä tapa ansaita lisätienestiä. Koulua käyvä vastaaja kertoo, että kevytyrittäjäyden avulla hän voi oppia enemmän koulutusalaan. Molemmat näistä vastaajista mielsivät kevytyrittäjäyden yritysmuodon edellä mainittujen seikkojen vuoksi riittäväksi nykytilanteeseen nähden.

Kaksi muuta vastaajaa, jotka ovat toiminimikevytyrittäjiä, kokivat kyseisen yritysmuodon riskittömyyden sopivan yritystoimintaa aloittavalle ja kokeilevalle yrittäjälle. Toinen vastaajista lisäsi vielä vastaukseensa, että kevytyrittäjäyys oli hänelle parempi vaihtoehto kuin osakeyhtiö, koska kyseiseen yritysmuotoon liittyy enemmän byrokratiaa ja tarvitaan enemmän pääomaa. Kevytyrittäjäyys mahdollistaa työn tekemisen freelancerina, eli voidaan myydä omaa aikaa ja sen lisäksi voidaan tarjota/tuotteistaa palveluita kevytyrittäjänä. Ilman y-tunnusta sivutoimisena toimivat kevytyrittäjät kertovat, että kokemusta löytyy noin 3 vuotta. Myös y-tunnuksella kevytyrittäjänä toiminut vastaaja kertoo, että kokemusta on noin 3

vuotta. Toinen y-tunnuksella toimiva kevytyrittäjä kertoo yrittämisen alkaneen sivutoimisena vuonna 2018 ja on muuttunut päätoimiseksi vuonna 2021, jolloin kokemusta löytyy yli 3 vuotta.

Tutkimuksen vastaajat kertovat, että kevytyrittäjyystoiminnalla on tehty seuraavia töitä: Sisällöntuotantoa, kuten musiikkivideoiden, mainosten ja vlogimaisen sisällön tuotantoa ja tapahtumanjärjestäjän töitä, pienistä tapahtumista isoihin. Y-tunnuksella toimivat vastaajat ovat tehneet videon leikkaajan töitä ja muuta videon jälkituotantoa sekä luovan kirjoittamisen ohjausta. Jokaisella vastaajista on kevytyrittäjyytenä tehtävään työhön liittyvä koulutus. Koulutuksia löytyi ammattikorkeakoulun medianomitutkinto, ammattiopiston musiikkiteknologikoulutus ja kirjallisuuden ammattikorkeakoulututkinto

5.2 Yritystoiminnan tulot ja kulut

Kolme neljästä vastaajasta kertoi vuosittaisen liikevaihdon määräksi 0–15 000 euroa. He kertoivat myös, etteivät kuulu yrittäjän eläkevakuutuksen piiriin. Yksi vastaajista ilmoitti liikevaihdon määräksi 30 000–45 000 euroa ja, että hänellä on YEL-vakuutus.

Vastaajat ilmoittivat yritystoiminnan kuluiksi kaluston ja tarvikkeet, joita työtä tehdessä tarvitsee. Sisällöntuotannon alalla toimiva kevytyrittäjä ilmoitti kuluiksi kameras, linssejä, musiikin käyttöoikeusmaksuja ja bensakuluja. Tapahtumanjärjestäjänä toimiva kevytyrittäjä sanoi kuluiksi laitehankinnat ja bensakulut. Kirjallisuuden alalla toimiva kevytyrittäjä kertoi, että mainittavia kuluja ei muodostu liiketoiminnassa. Jälkituotannon kevytyrittäjä kertoi, että kuluja on vähän tuloihin nähden, mikä tekee toiminnasta riskittömämpää. Kuluihin mukaan lukeutuu videoeditointiohjelmien ja nettisivujen kuukausimaksut, ja riippuen tapauksesta musiikki- ja kuvakirjastojen maksut sekä lainojen lyhennykset liittyen yritystoimintaan investoituun kalustoon. Kulujen arvioiduksi määräksi hän arvioi YEL-maksujen lisäksi noin 300 euroa kuukaudessa.

5.3 Kevytyrittämiseen kulutettava aika ja yritysmuodon vaihto

Vastaajista kolme ilmoitti, että kevytyrittämiseen kuluva aika on vaihtelevaa eikä niinkään kokoaikaista, ja työhön kuluva aika on riippuvaista siinä suhteessa, kun työtä on tarjolla. Tapahtumajärjestäjänä toimiva kevytyrittäjä kertoi työhön kuluvan ajan olevan noin 4 pv kuukaudessa ja sisällöntuottajana toimiva kevytyrittäjä kertoi projektien pituuksien vaihtelevan 2–4 päivään. Luovan kirjoittamisen ohjaaja sanoi työhön kuluvan aikaa useita tunteja viikossa. Suuremmalla liikevaihdolla toimiva yrittäjä sanoo tekevänsä kevytyrittäjyyttä päätoimisesti ja kokoaikaisesti.

Jokainen vastaajista piti mahdollisena yritysmuodon vaihtoa tulevaisuudessa. Sisällöntuottaja kertoo vaihtavansa toiminimeen, mikäli tekee yrittämistä kokoaikaisesti joskus, eikä saisi toisen yhtiön alaisuudessa riittävää toimeentuloa. Tapahtumajärjestäjä sanoo toiminimen olevan oikea vaihtoehto muutamien vuosien päästä, mikäli laitteistoa on enemmän. Luovan kirjoittamisen ohjaaja sanoo siirtyvänsä varmasti toiminimiyrittäjäksi jossain vaiheessa. Jälkituotannon työtä tekevä kertoo vaihtavansa osakeyhtiöön, mikäli toiminta kasvaa ja tämä vaatisi enemmän ihmisiä ja se voi vaikuttaa hyvin todennäköiseltä tulevaisuudessa.

6 POHDINTA

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli tutkia kevytyrittäjyyden kannattavuutta ja syventyä tarkemmin sitä tukeviin tekijöihin. Pääasiallisena tutkimuskysymyksenä oli: onko yrittäjän näkökulmasta kevytyrittäjyys taloudellisesti kannattavampaa kuin toimia yrityksenä? Apukysymykset olivat: 1. Mitkä asiat erottavat kevytyrittäjyyden muista yritysmuodoista? 2. Mitä ja miten töitä voi toteuttaa kevytyrittäjyyden muodossa? Seuraavaksi esitän pohdinnan ja johtopäätökset sekä vastaan opinnäytetyön kysymyksiin.

Kaikki vastaajat kertoivat valinneensa kevytyrittäjyyden muodon yhdestä tai useammasta seuraavasta syystä: Se on riskittömin yritysmuoto, sitä on helpoin pyörittää ja se soveltuu elämäntilanteeseen. Vastaajia oli kaiken kaikkiaan neljä, joista yksi oli päätoiminen opiskelija, yhdellä oli kevytyrittäjyyden ohella päätoiminen työsuhde ja kaksi teki kevytyrittäjyyttä kokoaikaisesti. Vastaajien joukossa on vaihtelevuutta, mikä tukee kevytyrittäjyyden soveltuvuutta moneen tilanteeseen. Tämä taas kertoo, että toiminta voi olla ajan käytöltään ja tuloiltaan äärimmäisyksillään joko erittäin harvaa tai kokoaikaista.

Riskittömyydellä tarkoitettiin sitä, että yritystoiminta on voitu aloittaa ilman erityistä valmistautumista ja perehtymistä. Muissa yritysmuodoissa pitää usein olla tarkka suunnitelma yrityksen aloittamisesta pitkälle tulevaisuuteen, jotta vältetään taloudelliset riskit. Kevytyrittämisen helppoutta kuvaa eniten byrokratian ulkoistus ja tämä mahdollistaa sen, että yrittäjä voi keskittyä yksinomaan vain oman työn tekemiseen ilman yrittäjän normaalia stressiä. Vastaajien kevytyrittäjyyden toiminnan kesto pyöri keskimäärin kolmessa vuodessa. Yksi vastaaja kertoi aloittaneensa sivutoimisena ja siirtyneensä vuonna 2021 päätoimiseksi yrittäjäksi. Toiminta on siis aloitettu kokeilemalla ja toiminta on kasvanut asteittain sivutoimisesta kokoaikaiseksi.

Kevytyrittäjyys sopii hyvin esimerkiksi freelancereille, taiteilijoille ja graafikoille. Vastaajien kevytyrittäjyys toiminnasta nousi esille sisällöntuotanto, jälkituotanto, musiikinala, tapahtumanjärjestys ja kirjoittamisen ohjaus. Kaikkiin edellä mainituihin töihin on mahdollista soveltaa vapaampaa ajankäyttöä (esim. keikkatyö), mikä tekee kyseisistä toiminnanaloista sopivia kevytyrittäjälle. Jokaisella työ liittyy

koulutustaustaan. Kevytyrittäjyyttä kyseiseen koulutukseen liittyen on mahdollista toteuttaa koulutuksen aikana, mikä kertoo myös, että kevytyrittäjyys on hyvä käytännön tapa oppia. Tätä tukee vastaaja, joka oli kevytyrittämisen ohella päätoiminen opiskelija.

Kevytyrittäjyyden kannalta y-tunnus on merkittävä tekijä, kun ajatellaan taloudellista kannattavuutta. Ilman y-tunnusta toimitaan laskutuspalvelun y-tunnuksella, eikä ole mahdollista saada yrittäjän tavanomaisia etuja tai verovähennyksiä. Y-tunnuksen omistaminen on oleellista siinä suhteessa, kun yrityksellä on liikevaihtoa. Mitä vähemmän yrityksellä on toimintaa ja tuloja, sitä pienempi merkitys y-tunnuksen omistamisella on. Y-tunnuksella, eli toiminimellä toimivalla kevytyrittäjällä on samat edut ja verohyödyt kuin tavanomaisella yrittäjällä.

Kun tarkastellaan tutkimuksen vastaajien tilannetta, en näe merkittävää syytä esimerkiksi sille, että päätoimisen opiskelijan kannattaisi harvan toiminnan takia hankkia y-tunnusta. Yksi yrittäjän etu on arvonlisäveron alarajahuojennus. Tätä ei y-tunnuksesta huolimatta ole, mikäli tehty työ on arvonlisäverotonta. Esimerkiksi esiintyvän taiteilijan työ on arvonlisäverotonta ja hänelle y-tunnuksen omistamisella on taloudellisesti pienempi merkitys.

Kevytyrittäjyyden taloudellinen kannattavuus riippuu toimialasta ja toiminnan suuruudesta. Kevytyrittäjyyden yritysmuoto suosii joitain toimialoja enemmän kuin toisia. Kun ajatellaan opinnäytetyön päätutkimuskysymystä ja tähän peilataan teoriaosuutta ja tutkimustuloksia, kevytyrittäjyys tuntuu soveltuvan parhaiten erittäin pienelle liiketoiminnalle. Tarkoitan yritystä, jossa kulut ja tulot olisivat liian pieniä esimerkiksi toiminimen hankkimisen, pyörittämisen ja byrokratian vaivaan nähden. Toiminimessä odotetaan yritystoiminnalta jonkinlaista tulosta, kun taas kevytyrittäjyydessä tällä ei ole niin merkitystä.

Kun yrityksen toiminta alkaa pyöriä säännöllisesti ja tulot sekä kulut kasvavat, laskutuspalvelun käyttö voi alkaa syömään liikaakin tuloksesta. Viimeistään tässä vaiheessa olisi hyvä hankkia y-tunnus, joka pienentäisi kuluja huomattavasti, ja jos ei halua vielääkään vaikeuttaa asioita itselleen oikean toiminimen perustamisella. Tällöin ainoa kulu olisi palvelumaksu, jonka laskutuspalvelu perii laskutettavasta summasta. Oikealla toiminimellä tässä tapauksessa voisi säästää ja olisi

edullisin vaihtoehto, vaikka se toisikin mukanaan muita yrittäjyyteen liittyviä tehtäviä ja velvollisuuksia.

Minulla tuli mieleen seuraavanlainen jatkotutkimuskehitys aihe opinnäytetyötä tehdessä. Ottaen huomioon tutkimukseni haastatteluiden vastaajien pienen määrän, tutkimuksen voisi suorittaa myös isommalle ihmisjoukolle ja kysymyksiä voisi olla laajemmin. Toki vastaajien erilaisuus kevytyrittäjyydessä laajensi tutkimukseni tuloksia ja aiheeseen päästiin syventymään, mutta kevytyrittäjyyttä voitaisiin tutkia vielä laajemmin ottamalla tutkimukseen mukaan haastateltavia mahdollisimman monelta eri alalta. Näin voitaisiin tutkia tarkemmin, mitä aloja kevytyrittäjyyden yritysmuoto suosii eniten ja sitä, mitkä ominaisuudet alalla määrittävät kevytyrittäjyyden suosion.

Tutkimuksessa käytetyt lähdeaineistot ovat olleet eettisesti periaatteellisia ja olen toiminut ammattikorkeakoulun ohjeistuksien mukaisesti. Haastattelut on tehty ilman henkilötietojen luovutusta. Opinnäytetyön tutkimusta voidaan pitää luotettavana. Se tarjoaa tietopaketin yrittäjyydestä kiinnostuneelle ihmiselle, varsinkin sellaiselle, joka miettii sopivaa yritysmuotoa alkavalle liiketoiminnalle.

LÄHTEET

Elo 2021. Miten kevytyrittäminen eroaa toiminimiyrittämisestä – Tarkista erot ja yhtäläisyydet. 14.5.2021. Viitattu 15.11.2022 <https://www.elo.fi/fi-fi/elomedia/2021/miten-kevytyrittaminen-eroaa-toiminimiyrittamisesta-%E2%80%93-tarkista-erot-ja-yhtalaisydet>.

EMTIR Marketing 2022. Yrittäjyys ei ole laskenut Suomessa vuonna 2022. ePressi-tiedote 2.5.2022. Viitattu 4.10.2022 <https://www.epressi.com/tiedotteet/talous/yrittajyys-ei-ole-laskenut-suomessa-vuonna-2022.html>.

Holopainen, T. 2022. Yrityksen perustamisopas. Käytännön perustamistoimet. 32. uudistettu painos. Hyvinkää: Asiatieto Oy.

Härkönen, O. & Sekki, A. 2020. Kevytyrittäjyys – Opas sivutoimiseen yrittäjyyteen. Helsinki: Kauppakamari.

Ilmarinen 2022. Muut yritysmuodot ja YEL-vakuutus. Viitattu 1.11.2022 <https://www.ilmarinen.fi/yrittaja/yel-vakuutus/kenelle-ja-milloin-yel-vakuutus/muut-yritysmuodot/>.

Suomen yritykset 2022. Yrittäjyys Suomessa. Viitattu 4.10.2022 <https://suomenyritykset.fi/yrittajyys-suomessa/>.

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2018. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki: Tammi.

Uusyrittäjäkeskus 2022. Yrityksen perustaminen. Yritysmuodot. Viitattu 4.10.2022 <https://uusyrityskeskus.fi/yrityksen-perustaminen/yritysmuodot/>.

Valtonen, M., Karjalainen, A., Nylund, M., Riihimäki, T. & Vesterinen, O. 2020. Osallistavan ja tutkivan kehittämisen opas. Opinnäytetyön erilaiset toteuttamistavat. Tutkimuspainotteinen opinnäytetyö. Viitattu 5.6.2022 <https://libguides.diak.fi/c.php?g=670543&p=4760648>.

Veritas 2021. Työelämästä todettua: Kevytyrittäjyyden suosio piilee joustavuudessa ja vapaudessa. Uutiset ja lehdistötiedotteet 8.3.2021. Viitattu 3.9.2022 <https://veritas.fi/uutishuone/uutiset-lehdistotiedotteet/tyoelamasta-todettua-kevytyrittajyyden-suosio-piilee-joustavuudessa-ja-vapaudessa/>.

Vero 2022. Tuloverotus – Avoin yhtiö ja kommandiittiyhtiö. Viitattu 26.10.2022 <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/verot-ja-maksut/avoin-yhtio-ja-kommandiittiyhtio/tuloverotus/>.

Vilka, H. 2021. Tutki ja kehitä. Jyväskylä: PS-kustannus. E-kirja. Viitattu 5.6.2022 <https://luc.finna.fi/lapinamk/>, Ellibs – verkkokirjahylly.

Yrittäjät 2022a. Yrittäjäksi ryhtyminen. Yritysmuodot. Avoin yhtiö. Viitattu 14.10.2022 <https://www.yrittajat.fi/tietopankki/yrittajaksi-ryhtyminen/yritysmuodot/avoin-yhtio/>.

Yrittäjät 2022b. Yrittäjäksi ryhtyminen. Yritysmuodot. Kommandiittiyhtiö. Viitattu 14.10.2022 <https://www.yrittajat.fi/tietopankki/yrittajaksi-ryhtyminen/yritysmuodot/kommandiittiyhtio/>.

Yrityksen-perustaminen.net 2022. Kevytyrittäjäyys. Kevytyrittäjäyys toiminimellä – mitä se tarkoittaa? Viitattu 16.11.2022 https://yrityksen-perustaminen.net/kevytyrittajajyys/#kevytyrittaminen_toiminimella.

Yritä.fi 2022a. Kevytyrittäjäyys, eli laskutuspalvelu. Viitattu 4.11.2022 <https://yrita.fi/kevytyrittajajyys-eli-laskutuspalvelu>.

Yritä.fi 2022b. Osakeyhtiö. Osakeyhtiö lyhyesti. Viitattu 14.10.2022 <https://yrita.fi/osakeyhtio>.

Yritä.fi 2022c. Osakeyhtiön vakuutukset. Viitattu 1.11.2022 <https://yrita.fi/osakeyhtion-vakuutukset>.

Yritä.fi 2022d. Osakeyhtiön verotus (arvonlisävero ja tulovero). Viitattu 1.11.2022 <https://yrita.fi/osakeyhtion-verotus-arvonlisavero-ja-tulovero>.

Yritä.fi 2022e. Osakeyhtiön YEL, TYEL ja eläketurva. Viitattu 1.11.2022 <https://yrita.fi/osakeyhtion-yel-tyel-ja-elaketurva>.

Yritä.fi 2022f. Toiminimen verotus ja arvonlisävero. Viitattu 25.10.2022 <https://yrita.fi/toiminimen-verotus-tuloverotus-ja-arvonlisaverotus>.

Yritä.fi 2022g. Toiminimen vakuutukset (YEL ja muut). Viitattu 31.10.2022 <https://yrita.fi/toiminimen-yel-ja-muut-vakuutukset>.

Yritä.fi 2022h. Toiminimi. Toiminimi lyhyesti. Viitattu 13.10.2022 <https://yrita.fi/toiminimi>.

LIITTEET

Liite 1. Haastattelukysymykset

Liite 1. Haastattelukysymykset

1. Miksi päätit aloittaa kevytyrittämisen muiden yritysmuotojen sijaan?
2. Kuinka kauan olet toiminut kevytyrittäjänä?
3. Mitä työtä olet tehnyt kevytyrittäjänä?
4. Onko sinulla koulutusta kyseisestä työstä? Mikä on koulutustaustasi?
 peruskoulu ylioppilas ammatillinen koulutus
 korkeakoulututkinto
5. Mikä on vuosittainen liikevaihtosi?
 - a. 0-15 000 euroa
 - b. 15 000-30 000 euroa
 - c. 30 000-45 000 euroa
6. Onko sinulla YEL-vakuutus?
7. Kuinka paljon ja mitä kuluja liiketoiminnastasi koituu?
8. Onko sinulla Y-tunnus? (Kevytyrittäjä toiminimellä)
9. Kuinka paljon sinulla kuluu aikaa kevytyrittämiseen?
10. Suunnitteletko vaihtavasi kevytyrittäjyydestä toiseen yritysmuotoon?

Jos vastasit kyllä, niin miksi?